

De middeleeuwen

4 maximumscore 3

Kern van een juist antwoord is:

bij 1:

- In de bron is sprake van horigen (wat duidt op gebruik van het hofstelsel)

1

bij 2:

- Uit de bron blijkt dat Karel de Grote in zijn rijk één rechtsspraak wil invoeren (wat duidt op centraliseren)

1

bij 3:

- Uit de bron blijkt dat er boetes in geld geheven worden, terwijl elders in Europa het gebruik van geld vrijwel verdwenen is (door het verdwijnen van handel/de opkomst van de autarkische cultuur; blijkbaar is er bij de Friezen nog sprake van een geldeconomie / van (internationale/omvangrijke) handel)

1

5 maximumscore 4

Een juist antwoord bestaat uit het noemen van twee juiste kenmerkende aspecten uit de middeleeuwen en een daarbij passend verband met de genoemde gebeurtenissen, bijvoorbeeld (twee van de volgende):

- De burgers van Deventer steunden de keizer, terwijl zij als onderdeel van het Sticht eigenlijk gehoorzaamheid verplicht waren aan de bisschop en ontvingen als dank daarvoor stadsrechten (3), dit past bij 'de opkomst van de stedelijke burgerij en de toenemende zelfstandigheid van steden' (of een omschrijving daarvan).
- Deventer ontving stadsrechten van Hendrik V als dank voor de steun in Hendriks strijd tegen de bisschop die zich in de investituurstrijd/de strijd om het primaat aan de zijde van de paus had geschaard (4), dit past bij 'het conflict in de christelijke wereld over de vraag of de wereldlijke dan wel de geestelijke macht het primaat behoorde te hebben' (of een omschrijving daarvan).
- De keizer breidde zijn zeggenschap uit over de steden in het Sticht (ten koste van de bisschop) door Deventer stadsrechten te geven (4), dit past bij 'het begin van staatsvorming en centralisatie' (of een omschrijving daarvan).

per juist kenmerkend aspect met daarbij passend verband

2

Opmerking

Alleen voor een juiste combinatie van gebeurtenis en kenmerkend aspect worden scorepunten toegekend.